

Sygn. akt II Cz 457/14

POSTANOWIENIE

K., dnia 16 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt

Sędziowie: S.S.O. Barbara Mokras

S.S.O. Janusz Roszewski – spr.

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2014 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika M. H.

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu E. M. w sprawie egzekucyjnej Km 1366/13

na skutek zażalenia wierzyciela J. M.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kępnie

z dnia 30 maja 2014r. w sprawie I Co 922/13

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie i oddalić skargę;
2. zasądzić od dłużnika M. H. na rzecz wierzyciela J. M. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych powiększoną o podatek od towarów i usług w stawce 23% tytułem wynagrodzenia dla radcy prawnego B. D. ustanowionego z urzędu dla wierzyciela w tym postępowaniu.

Sygn. akt II Cz 457/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 maja 2014r. Sąd Rejonowy w Kępnie uwzględnił skargę wierzyciela na postanowienie komornika przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu E. M. z dnia 22 października 2013r. w sprawie egzekucyjnej I Km 1366/13 w przedmiocie umorzenia egzekucji i ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego, którymi obciążył dłużnika.

Sąd Rejonowy stwierdził, w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, że dłużnik na piśmie złożył dowód, że obowiązku dopełnił potrącając należność z przysługującej mu wierzytelności. Skarga zasługuje na uwzględnienie, bowiem obowiązek poniesienia kosztów postępowania w tej sprawie przynajmniej na obecnym etapie nie leży po stronie dłużnika.

Zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego wniósł wierzyciel zaskarżając postanowienie w całości. Zarzucając bezskuteczność dokonanego przez dłużnika potrącenia, które narusza art. 122 §1 k.p.c. oraz, ze cofnięcie wniosku o

wszczęcie egzekucji wynikało z wyboru innego komornika, wierzyciel wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie skargi oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie wierzyciela jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 804 k.p.c. treść tytułu wykonawczego jest dla organu egzekucyjnego wiążąca w toku całego postępowania. Organ egzekucyjny nie może więc kwestionować zasadności i wymagalności obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym także przy wszczęciu postępowania egzekucyjnego. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2007 r., III CZP 51/07 (OSNC-ZD 2008, Nr 2, poz. 43) stwierdził, że organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania wymagalności świadczenia, które dłużnik ma spełnić po nadaniu takiemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Sąd Najwyższy stwierdził również, że komornik nie może dokonywać merytorycznej oceny tytułu wykonawczego. Z uwagi na niedopuszczalność badania przez organ egzekucyjny zasadności i wymagalności obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym dłużnik nie może podnosić zarzutów dotyczących istnienia tego obowiązku, w tym że roszczenie stwierdzone tytułem wykonawczym wygasło na skutek spełnienia świadczenia przez niego (por. postanowienie SN z dnia 27 stycznia 1971 r., II CZ 16/71, OSNC 1971, Nr 9, poz. 162). Tego rodzaju zarzuty mogą stanowić podstawę powództwa przeciwegzekucyjnego (art. 840 § 1 pkt 2) (patrz. Komentarz do art. 804 k.p.c., Dariusz Zawistowski, lex 2011).

Nie więc ma racji sąd pierwszej instancji stwierdzając, że działanie Komornika prowadzącego egzekucję w oparciu o tytuł wykonawczy było nieprawidłowe. Wbrew poglądom Sądu Komornik nie miał obowiązku, a nawet prawa sprawdzać, czy dłużnik dopełnił swój obowiązek w inny sposób spełnienia świadczenia pieniężnego niż przez zapłatę, tj. przez potrącenie oraz ocenić prawną skuteczność oświadczenia o potrąceniu. Ubocznie należy dodać, że beneficjentem egzekwowanej w tej sprawie należności jest adwokat wierzyciela, bowiem dotyczy ona zasądzonych od strony przegrywającej wynagrodzenia adwokata ustanowionego z urzędu dla strony wygrywającej, reprezentowanej przez tego adwokata. W odniesieniu do tego rodzaju wierzytelności obowiązuje według art. 122 §1 k.p.c. w zw. z art. 505 pkt 4) k.c. zakaz potrącenia. Dłużnik wprawdzie dołączył odpis pozwu o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności z tej przyczyny, ale w aktach egzekucyjnych brak jest prawomocnego wyroku uwzględniającego jego roszczenie. Brak jest zatem podstaw do twierdzenia, że wszczęcie postępowania egzekucyjnego było niecelowe rozumieniu wynikającym z przesłanki obciążenia kosztami postępowania egzekucyjnego wierzyciela o której mowa w art. 49 ust. 4 u.k.s.e.

Skoro tak, to wobec braku dowodu zapłaty przez dłużnika egzekwowanej wierzytelności w rozumieniu art. 822 k.p.c., rozważeniu podlega jedynie skutek cofnięcia wniosku egzekucyjnego przez wierzyciela po dokonaniu pierwszej czynności, lecz przed zaspokojeniem jego wierzytelności.

Zgodnie z art. 825 pkt. 1 k.p.c. skutkiem cofnięcia wniosku przez wierzyciela, postępowanie egzekucyjne podlega umorzeniu przez komornika, który winien zgodnie z art. 770 k.p.c. ustalić koszty postępowania egzekucyjnego. Zaskarżone skargą przez dłużnika postanowienie obejmuje zarówno rozstrzygnięcie o umorzeniu egzekucji jak i o kosztach egzekucji, którymi w całości został obciążony dłużnik. Oba rozstrzygnięcia należy uznać za prawidłowe. Zważyć przy tym należy, że w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela po zawiadomieniu dłużnika o wszczęciu egzekucji, od świadczenia spełnionego przez dłużnika bezpośrednio wierzycielowi, komornik pobiera opłatę określoną w art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jedn. tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 112, poz. 769). Z treści art. 49 ust. 2 u.k.s.c. nie wynika również, aby pobranie opłaty w przypadku umorzenia postępowania na żądanie wierzyciela było uwarunkowane motywami rezygnacji z dalszego prowadzenia egzekucji. Brak powiązania zasadności pobrania opłaty od tej przesłanki harmonizuje z dyspozycją art. 825 pkt 1 in principio k.p.c., pozostawiającego wierzycielowi pełną swobodę w zakresie rozporządzania postępowaniem egzekucyjnym i - co za tym idzie - wyłączającym możliwość dociekania przez organ egzekucyjny przyczyn żądania umorzenia egzekucji. (Uchwała SN z 29.10.2009r., III CZP 82/09, OSNC 2010/5/67, Biul. SN 2009/10/12-13).

Z podanych wyżej przyczyn, zarzutom skargi należało odmówić zasadności. Skutkiem czego brak było podstaw do jej uwzględnienia, co czyni, że zarzutom wierzyciela nie można odmówić trafności. Mając powyższe na względzie należało uwzględniając zażalenie, zmienić zaskarżone postanowienie i na podstawie art. 386 §1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 §2 k.p.c. oddalić skargę dłużnika oraz na podstawie art. 98 §1 i art. 108 §1 w zw z art. 13 §2 k.p.c. zasądzić od wierzyciela na rzecz dłużnika kwotę 60 zł powiększoną o podatek VAT w stawce 23 % tytułem wynagrodzenia radcy prawnego ustanowionego z urzędu dla wierzyciela w tym postępowaniu.